

Digitaalisuuden ydin on kyky hyödyntää tietoa ja osaamista

Rutiininomaisen

suorittamisen sijaan tarvitaan yhä enemmän tiedon luovaa yhdistelyä, ongelmanratkaisua ja vuorovaikutustaitoja. Kuva: Pixabay

Digitaalisuudesta puhutaan kaikkialla, mutta mitä sillä tarkoitetaan? Yhden oivallisen lähestymistavan tarjoaa tietojohdaminen. Tällöin kyse on datasta, informaatiosta ja tiedosta – ja ennen kaikkea kyvystämme hyödyntää niitä.

Kuten erään arkistoalan konferenssin keynote-puhuja taannoin muistutti, jäämme liian helposti jumiin tiedon olemassaoloon itsessään. Datamassat tai digitaaliset tietoaaineistot ovat vasta jäävuoren huippu. Ratkaisevaa on se, mitä on pinnan alla. Haluammeko, voimmeko ja osaammeko käyttää tietoa tehdäksemme asioita fiksummin?

Usein mediassa alleviivataan digitaalisuuskehitystä ihmisten korvaajana. Koneet hoitavat pian rutiinityön, algoritmit asiakaspalvelun ja robotit inhimillisen kohtaamisen.

Uhkapuheessa jää helposti huomaamatta, ettei mitään teknologista edistysaskelta ole koskaan syntynyt ilman inhimillistä pääomaa – saati että tekoäly määrittelisi eettiset rajat omalle olemassaololleen.

Kyse on siis ihmisen ja teknologian mielekkästä yhteiselosta. Ihmisten osaamisesta on käytännössä tullut entistä tärkeämpää. Vain osaamisen luonne muuttuu. Rutiininomaisen suorittamisen sijaan tarvitaan yhä enemmän tiedon luovaa yhdistelyä, ongelmanratkaisua ja vuorovaikutustaitoja. Suomessakin on viime vuosina havahduttu siihen, ettei aineetonta pääomaa kannata johtaa samalla tavoin kuin tehtaan tuotantolinjaa.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun toteuttaman Digipuntarin tulokset osoittavat, että myös alueellisesti tehtävää on vielä paljon. Osassa yrityksistä saatetaan esimerkiksi ajatella, ettei verkkokauppa koske lainkaan omaa toimialaa (Rajahonka, 2017). Pilvipalveluita ja sosiaalista mediaa käytetään jonkin verran, mutta tekeminen saattaa jäädä muusta toiminnasta irralliseksi.

Digitaalisuus rengin rooliin

Voisiko digitaalisuuden uhkien sijaan valjastaa välineeksi, jolla vapautamme aikaa merkitykselliselle, iloa tuottavalle ja uutta arvoa luovalle tekemiselle?

Esimerkiksi soveltuu osaamisen paikantaminen. Jokainen meistä kohtaa jatkuvasti tilanteita, joissa tarvitaan muiden apua ja tukea. Tarve vain korostuu tietotyössä: kukaan ei voi yksin hallita kaikkea tarvittavaa tietoa. Sen sijaan, että kuluttaisimme tuntikausia arvokasta aikaa tietyn aihealueen parhaiden osaajien etsimiseen, digitaalisten alustojen ansiosta voimme löytää heidät hetkessä ja vieläpä ostaa suoraan ratkaisun ongelmaamme.

Tällaista palvelua kehitimme Sitran Ratkaisu100-innovaatiokilpailussa Skillhive-tiimimme kanssa. Teknologiaa hyödyntävät korkean osaamisen markkinapaikat eivät ole vielä arkipäivää, mutta muutaman vuoden päästä tilanne voi olla aivan toinen.

Murros ulottuu kaikkialle

Yksi tärkeimmistä osaamisista, mitä organisaatioilla ja yksittäisillä asiantuntijoilla voi digiaikana olla, onkin resilienssi eli kyky sopeutua muuttuviin olosuhteisiin ja nähdä pidemmälle kuin vain oman turvallisen hiekkalaatikon reunalle. Digitaalisuuden mukanaan tuoma murros, disruptio, ei koske ainoastaan mediaa, taksialaa tai hotelleja, vaan ulottuu kaikkialle lähikaupoista konepajaan ja tuotekehitysosastoista korkeakoulujen opetukseen ja tutkimukseen.

Digitaalisessa maailmassa menestymisen resepti on pohjimmiltaan yksinkertainen: elä ja hengitä tietoa – ja yhdistä sitä uusiksi luoviksi ratkaisuuksi.

Digitalia – digitaaliset aineistot käyttöön

- rahoittaa Etelä-Savon maakuntaliitto Euroopan aluekehitysrahastosta
- toteuttavat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Kansalliskirjasto ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti
- kokonaisbudjetti on 958 000 euroa ja kesto 1.8.2017 – 31.7.2019
- Digitaalisen tiedonhallinnan tutkimus- ja kehittämiskeskus Digitalia on perustettu kesällä 2015.